

ՊԱՅՄԱՆՔ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

«ԻՐԱՆԻԱՆ» շաբաթը երկու անգամ
կ'հրատարակուի, Յորեքշաբթի և Շաբաթ օ-
րերն, Հայերէն և Գրականերէն :
Արագրոյս խմբագրութեանը ուղղելի ու է-
նամակ կամ գրութիւն պէտք է ծախքը վճար-
ուած յղուին «Առ Խմբագրական-Մամուլ»-
ընդ ԻՐԱՆԻԱՆ լրագրոյ Հայրենասիրաց
Ընկերութեան ի Վառնա :

LE DROIT

Արմանյի համար տարեկան 23 Փրանք
Պուլկարիոյ քաղաքացի համար » 26 »
Պուլկարիոյ միութեան մասնակցող
բոլոր երկիրներու համար տարեկան 28 »
Բաժանորդագրութիւնք կանխիկ են և վեց-
ամսեայ սրբանամատմու ևս կ'ընդունուին :
Յետքէ ծախուած մէկ թիւը 40 փարայ է :
Մանուցմունք 3 անգամի համար տողը 2 դրուշ :

«LE DROIT» paraissant le mercredi et le samedi, en Arménien et en Français. — Abonnement d'un an, pour Varna, fr. 23; — pour l'intérieur de la Bulgarie fr. 26
— pour les Etats compris dans l'Union — Postale, fr. 28. — Les abonnements sont payables d'avance par an ou par semestre.
— S'adresser au Conseil de Rédaction du journal «LE DROIT» de la Société Arménienne HAYRENACIRATZ «des Patriotes» à Varna.

ՎԱՐՆԱ 28/9 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1885

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հակադերմանական ցոյցերն կը շա-
րունակեն ի Մատրիտ : Բազմ Սպա-
նիացիք սրշած են զինու զօրու-
թեամբը եւր կղզիքն եւս տունու
Գերմանացիներէն :

— «Հիւսիսային Գերմանիոյ Լրա-
գիրը» կըսէ թէ՛ ամսոյս 6ին Մատ-
րիտի մէջ Գերմանական դրօշակին և
գերմանական գէտ տեղի ունեցած
թշնամական գէտքերն անպատճառ
Գերմանացի մտացը վրայ յազում
ու գրգռութիւն մը յառաջ պիտի
բերեն, թէ Բարբոսինացի խնդրոյն
մինչև ցարդ չարանակեալ ընթաց-
քին մէջ չկայ ունէ ինչ որ կարենայ
պատճառել կամարդ արտոյնը Սպա-
նիացի խռովարարաց արագիս մար-
դին մի վարմունքը գերմանացի
գէտ, թէ ժողովրդոց կեանքին մէջ
երբեմն այնպիսի վարկերաններ կը
պատահին՝ յորում կառավարու-
թիւնը անգամ Բարբոսի կառավար-
ութեան պէս կ'ընեն, այսինքն ան-
կարող կը գտնեն ինքզինքնին երբեմն
ծայրայեղութիւններն արգելելու,
սակայն քննութիւնը պիտի յայտնէ
թէ ո՛ր եղած են այդ ցոյցին հե-
ղինակներն և թէ ինչ թեւադրու-
թիւններէ ներքնու եր են նորա սրբ
ամեն առիթէ օգուտ քաղել կը նա-
յին Գերմանիոյ և Սպանիոյ միջև
թշնամութիւն յառաջ բերելու :

— Անգղիական լրագրիւր կը յա-
սան թէ Գերմանիոյ բռնած հաշտու-
սիրական գիրքը պիտի պարտաւորէ
զՍպանիա ընդունելու առաջարկեալ
իրաւարարութիւնը :

— Սպանիոյ կառավարութիւնը
ցու յայտնեց ի Մատրիտի մէջ գեր-
մանական դրօշակին և գերմանա-
տան գէտ տեղի ունեցած անարգա-
կան տեսարանաց համար, և խոս-
տացել է պատժել յանցաւորները :

— «Նորթ Տայլէ» թերթը կըսէ
թէ՛ գերմանական թնդանթակիր
մարտանաւը արգէն մի քանի շա-
բաթներ առաջ հրաման առած էր
եւր կղզիքն գրաւելու, միանգամայն
և սոյն հրամանին գործադրութիւնը
հեռագրաւ ծանուցանելու Մանի-
լեան կղզեաց սպանիական կառա-
վարին : Ասի կ'ապացուցանէ թէ ոչ
ուրուք մտքէն կ'անցնէ որ այս ի-
րողութիւնը կարենար գրգռել այդ-
ատործան Մատրիտի մէջ հասարա-
կաց կարծիքը :

— Պերլինի մէջ երեկ թաղապետա-
կան իշխանութիւնը քաղաքապետա-
կան ապարանին մէջ կոչուեց մը տը-
ուեր է ի պատիւ համազգային հե-
ռագրական Գերմանաժողովին :

ՀԵՌԱԳՐԱԼՈՒՐԻՔ

(Սխառ Հաշիւ)

Մատրիտ 7 սեպտեմբեր

Պերլինի գահաձիգը յայտնեց Սպա-
նիոյ կառավարութեան թէ եւր
կղզեաց գրաւումը՝ Սպանիոյ տիրա-
պետական իրաւանց խնդրոյն վրայ
սեէ նախադրեցութիւն մը չ'ունենէ,
հետեւեալ պէտք չէ որ բանակ-
ցութիւններն ընդհատեն : Սակայն
սպանիական կառավարութիւնը կ'ե-
րեւ թէ նախ Գերմանացիաց գրա-
ւած գիրքերուն ետ թողուիլը կը
պահանջէ :

Բարբոսի կառավարութիւնը, առանց
սեէ խորութեան, սպանիական կա-
ռավարութիւնը կ'ընտաղովին Գեր-
մանիոյ գէտ :

8 սեպտեմբեր

Բարբոսի կառավարութիւնը խաղաղական
կերպարան մ'առած ինեւ կը թուի
վիէննա 9 սեպտեմբեր

Կայսերական հրամանագիր մը
սեպտ. 22ին Աւստրո-հունգարական
խորհրդարանը գումարման կը հրա-
ւերէ :

Նախկին-Խաղի խմայիլ փաշայ
վիէննա հասաւ Նորթլին գաղով :

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆՔ

Օսմանեան բանադնացիներն այս
շաբաթ օր իրենց գումարման երկ-
րորդ նիստն ըրեր են Սըր Տրումբլնա
Ուօլին հետ, որ տեւեր է մինչև ե-
րեկոյեան ժամը 5 (11)ը : Նիստի
միջոցին բանադնացիք, Ասիմ փաշայ
և Քեամիլ փաշայ, Մեծ Եպարգո-
սէն կանչուեցին ինչ ինչ կարեւոր և
ստիպողական հրահանգներ ստանա-
լու համար :

Սոյն նիստէն յետոյ Սըր Տրում-
բլնա Ուօլի անձնական տկարու-
թեան մը ենթարկուելով, այլ ևս
այն օրէն ի վեր ուրիշ խորհրդակ-
ցութիւն տեղի չէ ունեցել, և ըր-
նակաւորար յիշեալ գումարման
նիստերը գաղբեր են մինչև որ Անգ-
ղիական գործակաւորան իւր առաջ-
ընթիւնը գտնէ վերադառնալ :

— Վիէննայէն կը հեռագրեն թէ՛
սեպտ. 14ին Պուլկարիոյ Աղէկանդր

իշխանը մեկնեց է յիշեալ քաղքէն
Սօֆիա վերադառնալու համար :

— Պօլիս հասած մասնաւոր հե-
ռագրեր ալ կը ծանուցանեն թէ՛
Գարատաղի ներքին իշխանը յառա-
ջիկայ աշնան թողել է իւր ի Սօֆիա
ընեղը այցելութիւնը :

— Եգիպտացի իշխանապետ հալմ
փաշայ այս ուրախ օր Սըր Տ. Ու-
օլին այցելութիւն մը տալով, հե-
տեւեալ օրն ալ Ն. Վիսնիա թեան
փոխադարձ այցելութիւնն ընդու-
ներ է իւր ապարանքը :

— Կը հաղորդեն թէ՛ փախ-ժախ-
կալ Գամալաթի հրամանատարու-
թեան ներքև գտնուող Միջերկրա-
կանի ուստական նաւատորմը մօտե-
րա Չիւսուսիա պիտի գայ :

— Գահիրէէն հասած վերջին լու-
րերն կ'իմացնեն թէ՛ Եգիպտոսի
պաշտօնէից նախագահ Նուպար փա-
շայն անձնական առաջընթիւնը մե-
ծապէս խանգարուած լինելով, բը-
ժիշկներն խորհուրդ տուեր են իրեն
գործէ առանձնանալով բացարձա-
կապէս հանգիստը նայելու :

— Ատարազարէն կը գրեն Ա. ե-
տարերի թէ յիշեալ քաղքին մէջ
հարսանիքի տխուր ճարակելով, մի
քանի շաբաթուան մէջ 400ի չափ
տղայք մեռեր են : — Ատարազարի
տեղական կառավարութիւնը կ'ստի-
պէ եղեր գումարն ժողովուրդը՝
որ երթան աշխատին Տարապլէի
ճանրան շինութեանը համար, իսկ
բոլոր ժողովուրդը, Հայ, Թուրք և
Չէրքէզ, կ'առարկեն ըսելով թէ՛ այդ
ճանրան իրենց չ'ընկալուիր : Հան-
րութեան կարծիքն այն է որ՝ յիշ-
եալ ճանրան շինութիւնը կ'այստա-
կան հրամանաւ չէ, այլ կառավար-
չին քմահաճ որոշման հետեւեալը :

— Նիկոմիդիայէն ալ սեպտ. 6 թը-
ուով հետեւեալը կը գրեն «Մօնի-
թէօր Օրիանթալ» լրագրին :

«Երեկ (այս շաբաթ) գիշեր, ժա-
մը տաճկական 21/2ին, 7 աւաղակ-
ներէ բաղկացեալ հրատիսու մը,
Մարթինի հրացաններով զինեալ,
Իզմիտէն 6 քիլոմէթր հեռի Միխա-
լիչ գիւղը կը կոխեն : Նախ այգիի
պահապան մը բռնելով տղան ու ձեռ-
քը կը կապեն և կը պահանջեն իրմէն
որ յիշեալ գիւղացի հարուստ աղօ-
րեպան Արապօղլու անձին ուր գըտ-
նուի իմացնէ : Պահապանը 2 ժամ
այնպէս կ'աշխատեալ կը մնայ, իսկ
աւաղակներն տեսնելով որ իրօք տե-
ղեկութիւն մը չ'ունի, կ'արձակեն
զանի և կ'երթան ուղղակի Արապօղ-

լույի տանը գումար ձեռք կ'առնուն :
Տիկինը՝ որ մինակ էր տան մէջ իւր
տղին հետ՝ չ'ուզելով բանալ, աւա-
ղակներն գումար կը կոտրեն, կ'մտ-
նեն տունը, կը կապեն զմայրը և իւր
ներկայութեանը կ'սկսին գանակո-
ծել խեղճ տղեկը, հարկադրելու
համար մայրը որ յայտնէ թէ՛ ո՛ր
կը գտնուի իւր այրը և ո՛ր պահած
է իւր ստակը : Երբ, սոսկմամբ պա-
շարեալ, բառ մ'անգամ անկարող ե-
ղած էր արտասանելու՝ զգացած եր-
կիւղէն : Թշուառականներն տեսնե-
լով որ կինը չ'ապտասխանեց, կ'սկսին
ձեռներն ու տաներն քարելու (կազ)
թրջել և յետոյ բռնկիւնել : Ո՛ր ու-
րեմն Արապօղլու, իմանալով որ ա-
ւաղակներն իւր գիւղը մոտեր են,
իսկայն մի քանի գիւղացիներ կը ժող-
վէ գլուխը, և բարեբաղդաբար կը
հասնի ժամանակին իւր կինը ան-
խուսափելի մահուանէ մը ազատելու
համար : Աւաղակներն գիւղացուց
հետ սաստիկ կռուի մը բռնուելէն
յետոյ, վերջապէս կը յաջողին փա-
խուստ տալ 950 տիկին աւերի ար-
ժաղութեամբ գահարեղէն յափշտա-
կելով ու տանելով հետերնին : Կնոջ
վիճակը ծանր է : Ոստիկանութիւնը
քննութիւն մը բացած է : — Իսկ
աւաղակներն հաղածելու սեէ ձեռ-
նարկ մը չ'կայ տակաւին :

— Պուլկարիոյ իշխանին կրտսեր
եղբայր Յիւսէֆ-Եօղէֆ Ֆօն Պաթէմ-
պէրի իշխանը անցեալ շաբթու Կ.
Պօլիս մի քանի ուսուր այցելութիւն
մ'ընելով, հինգ շաբթի օր մեկնած
էր անտի : Այժմ կը գտնուի ի Շուս-
նու, ուր ներկայ պիտի գտնուի
պուլկարական բանակին արեւելեան
զօրաբաժնին աշնանային մեծ մար-
զահանդէսներուն, որք պիտի ա-
ւարտին սեպտ. 12ին (Ն. Տ.) Ս. Աղէկ-
սանդըրի տօնին օրը, մեծ անցահան-
դէսով մը, ի ներկայութեան Պուլ-
կարիոյ իշխանին :

— Աղէկանդըրիայէն կը հաղորդեն
թէ՛ Հնդկաստանի բանակին գլխա-
ւոր հրամանատար զօրապետ Սըր
Յիւսէֆը Բօպէրթի յիշեալ քաղա-
քը հասեր է : Կ'կարծուի թէ եր-
կար տեսն յեգիպտոս պիտի մնայ,
ուր յետոյ ըրա Ուօլլէի յաջորդե-
լու պիտի կոչուի :

— Ֆիլիպէի թերթ մը կը ծանու-
ցանէ թէ՛ Արեւելեան երկաթուղեաց
արտօնատէր Պ. ալ Հիւր ձմեռաւ յիշ-
եալ քաղաքը պիտի հանդիպի, ան-
կէ ալ Սօֆիա երթալու :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԱՆՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՈՅ
ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

(Ծառ. Գլ. 16)

Անցնինք Երևանին՝ Կրթական-
նին։ Ուսումնական ճիւղին Տեսուչ
ընտրուեցաւ Պետական Թարգման
Մանկաներն Միջոցէլ Էֆէնտի։
Սա ևս իրեն գործադիր խորհրդա-
կան վարձեց այժմ հանգուցեալ Պ.
Համբարձումի Իփէքճեան, քսան կամ
քսան և հինգ օսմ ոսկի ամսու-
կանաւ, և ամս յանձնուեցաւ աղ-
վարժարանաց համար միօրինակ ուս-
մանց ծրագիր մը պատրաստելու
հոգը։ Պ. Իփէքճեան Գերմանիայէն,
Զուիցերլանդէն, Հոլանտայէն, Պէլ-
ճիքայէն անթիւ անհամար ուսմանց
ծրագրի և վարժարանաց կազմա-
կերպութեան գործեր ու հեղինա-
կութիւններ բերել տալէն յետոյ,
մէկ կողմէն ինքը զանազ ուսումնա-
սիրելով և միւս կողմէն իւր ճաշա-
կին յարմարածներն ընդօրինակելով
ամբողջ մէկ տարիէն աւելի ժամա-
նակի մէջ հուսկ աւելին յաջողեցաւ
ԶՈՐՍ ՀԱՐԻՒՐ ՔԱՆԱՆ Եւրոպայէ
բազկացեալ կրթական օրինաց ծրա-
գիր մը շինել ու թողուլ Ազգ. Ժա-
ղովոյ 1881 Ապրիլ 2ի ԽԱՆԻՍԻ
տին Առեւտրութեան մի խորշին
մէջ, ծրագիր մը՝ որ ոչ միայն չը
գործադրուեցաւ, այլ և ոչ մի պաշ-
տօնական մարմնոյ կողմանէ նկատու-
ղութեան անդամ հաւանուեցաւ։

Բայց գիտէ՞ք թէ այդ կրթական
ծրագիրը Ազգին քանի՞ արժեք-
—Ոչ նուազ քան ԵՐԻՈՒ ՀԱՐԻՒՐ
ՅԱՐԻՒՐ Օսմ ոսկի։
Ահա տակի համալսման վարչութեան
մը մի ուրիշ արարքն ալ՝ զոր նայ-
պէս անկարելի է եղբերել չկողմէ։
—Կը հարցնեմք ձերիտէի յօդուած-
ագիր թէ՛ ինչպէ՞ս, այս կրթա-
թիւնն ալ իւր հաստատին կը համա-
պատասխանէ՞ արդեօք, և երեսի
Ժողովոյ վարչը բարձրացնելու կըր-
նայ ծառայել։

Վերջապէս կրթականէն ալ անցնինք
Գաղտնաւորականին։ —Մեծահաւ-
բաւ փոքրորդն և հոգեխօս (Գլ. 16-
Գլ. 17) Ա. Ալիսարեան Էֆէնտի ալ
այն ճիւղին Տեսուչ անուանեցաւ,
և իւր կատարեալ փորձառութեամբ
ըլ՝ Ազգ. Պատրիարքարանի մէջ տես-
նուելիք ունեն տեսնի խնդրոց յա-
տուել գաղտնաւոր վերաբերեալ ըն-
դարձակ օրինաց ծրագիր մը շինել,
որ նայնպէս ոչ ի գործ կարենալով
գրուել և ոչ ալ նկատողութեան
առնուիլ, միայն գնաց Պատրիար-
քարանի գիւմարտան խորշերուն
փոշի պը ներքէ։

Ահա տակի ձերեքի քարոզած պաշ-
տօնական գրութեամբ ընտրուեալ
Կեդր. վարչութեան մը արարքներն
իւր մէն մի ճիւղին մէջ, որք ոչ մի-
այն ազգին գործերն գիւմարտուած
և Ազգ. Ժողովոյ կարեւորութիւնը
բարձրացնելու նպատակով լլայնուի,
այլ ընդ հակառակն ազգ. գործոց
վիճակին ևս աւելի խտրաբարե-
լան և գուցէ երեսի Ժողովոյ ալ
—բայ իւր կարծեաց— վարչին ու
պատուոյն նուազմանը պատճառ ըլ-
լանալն ապացոյցներն են։

Այս կրթութիւնը բաւական են
հաստատուելու թէ՛ ձերեքի գաղտն
կարծած պատճառներն ոչ պատգա-
կերեսի Ժողովոյ կարեւորութեանը
նուազման խնդրան պատճառներն

են, և ոչ ալ իր քարոզած դրու-
թեամբը կազմեալ Կեդր. վարչու-
թիւն մը կարող է հապէս Ազգին
գործերն օգտակարապէս վարելու
շաւղին մէջ դնել։ Ձերեքի այս եր-
կուքին մէջ ալ մեծապէս սխալած է։

Այսպէս զգալի և կենդանի օրի-
նակներով ցոյց տալէ յետոյ թէ՛ ազ-
գային գործերն բարւոք և գոհա-
ցուցիչ կերպիւ յանձնաձեւելու և տըն-
տեսելու համար, ձերեքի յօդուած-
ագիրն կարծածին նման, համա-
կամ կամ պաշտօնական գրութեամբ
կազմեալ վարչութիւն մը ընտրելու
ընտելան պէտք չկայ, քանի որ
սա ևս բայ Սահմանադրութեան ըն-
տրեալ վարչութեանց չափ և թե-
րեւս անհնգմէ ալ աւելի ղեկմանց և
խառնակութեանց տեղի տրուելուն
մեծ դիւրութիւններ ու տախիբներ
կրնայ եղեր ընծայել, ինչպէս տե-
սանք մեր վերը յիշած 4-5 վարչա-
կան եղբերելի արարմանց օրինակնե-
րուն մէջ, գոնք այժմ միւս երկու
պայմաններուն վրայօր ալ համառօ-
տիւ մեր կարծիքն յայտնելու։

Փութեամբ ըսել անցողաբար որ մեր
այս գիտողութիւնէն ծագած այն
խնդիրը թէ՛ —հապա ի՞նչ պէտք է
ընել որ ազգային գործերն բարւոք
յանձնաձեւելն, առի ուրիշ յատուկ
մի յօդուածի նիւթ կրնայ լինել՝ որ
տեղի չունի մեր ներկայ տեսութեան
մէջ, այլ նախապէս պէտք է դուրս է,
որ է Ազգ. երեսի Ժողովոյ կարեւո-
րութեանը անկման բուն և խտրական
պատճառը ցոյց տալ ու բացատրել։
Միայն տառանք լատական կը հա-
մարմնը այսքան ինչ յայտնել թէ՛
ազգ. գործոց բարւոք յանձնաձեւ մը
կախումն ունի, ոչ թէ Կեդր. վարչ-
ութեան ընտրութեանը կազմակեր-
պիչ յիշեալ վարչութեան գործերու
և գործերը վարչելու կազմակեր-
պիչ, այսինքն Կեդր. վարչութիւնը
կ'ուզէ Պատրիարքին բնորոշ պաշ-
տօնական գրութեամբ, կ'ուզէ
Սահմանադրութեան բնորոշ ու զրու-
նի ընդհ. Ժողովին, նշանակու թիւն
չունի և ոչ իսկ ազգեղով թիւն ազգ.
գործոց ընթացիկ վրայ, երկուքն ալ
միեւնոյն բանն է, առիայն վարչու-
թիւնը երբ մինչև ցարդ բրածին նը-
ման շարքի մի անդամ գումար-
ուի և այն նիւտն ալ փոխանակ ու-
րոշմանց յատկացնելու՝ ներկայաց-
եալ խնդիրներն ուսումնասիրելու
գոհէ, և կամ յայտնուի կամ ոճա-
պարտնօր որոշումներ տայ, և Պատ-
րիարքն ալ սակայն որոշմանց մե-
քեղաբար գործադրելը լինի, այս
ընթացքով ազգ. գործոց ընթացքը
բնաւ չբարւորի։

Այսպէս էր հանգուցեալ Կերեսի
Պատրիարքի օրով Ազգ. Պատրիարքա-
րանի գործոց վարչական վիճակը,
որ երթալով վարժարանաց այս
պատճառաւ, ինքը ազգային Գլ. 16-
խնդրոց յանձնաձեւմը միայն ըս-
տանձնելով, իսկ վարչական գործոց
հոգը իր վրայէն բաւարարին Կեդր.
վարչութեան վրայ տեսնելով։

Վերջապէս ազգ. գործոց բարւոք
վարչութեան միակ հոգը և գործա-
նը այն է՝ որ Ազգին Պատրիարքը,
փոխանակ ազգ. խնդիրներն Կեդր.
Ժողովոյ ընտրութեանն ու որոշմանը
կեթարելով ինքը մեկուսի մնալու,
պէտք է որ բուն իսկ ինքը ազգային
խնդրոց և գործոց տեղը լինի։ Եր-
բար տեղ լինի՝ յայնժամ ինքնին կը

նշմարէ թէ ի՞նչ ընթացքի պէտք է
հետեւի ազգ. խառնակ բարւոք գոր-
ծերն վարչական բարւոք վիճակի և
շաւղի մը մէջ դնելու համար։

Այսպէս առ այս։ Գաղտնաւոր մեր
բուն նիւթն։

ձերեքի յօդուածագիրն երկարդ
առարկութիւնն ալ սա է թէ՛ Ե-
րեսի անկման ժողովն իր առջի
կարեւորութիւնը գտնելու համար,
էրեւն Գլ. 16-ի մը շինելու է եղեր, և
թէ մինչև ցարդ չնսած պիտէնեն
անկարական են եղեր։

Այս առարկութիւնը ոչ միայն վե-
րադարձն, այլ և անկման ալ է։
Մեր Ազգ. վարչութեանց ունենա-
ն ալ չնսած ունեն տեսնի պիտէնեն
թէ իրական են և թէ համեմատ պիտ-
էնեն են, իսկ եթէ սարս անկա-
գործ մնալու պատճառ մ'ունենեք
են՝ այն ալ միակ սա է թէ՛ պիտէ-
ին մէջ նշանակեալ ստիպարական
ծախքերն մէկ կողմանէ վճարել
հարկ եղած տուն, միւս կողմէն
փոխարէն հաւարակելը հաստիւր
գանձումն գծաւարութեանց՝ ար-
գելքներու կամ գծաւարութեանց
հանգիւղելով տարուէ տարուի Կեդր.
Սնտուկին բայց լայնաբեր վրայ գրու-
նու եր է։ Փութեամբ ըսել թէ՛ յօդ-
ուածագիրն երեւակայած այն համա-
կամ վարչութիւնն ալ իւր երկա-
մայ պաշտօնաւարութեանը օրովն
իսկ չէ կրցած այդ գանձման գծ-
ուարութիւնը հարթելու։

Բայ տակի, երթալով թէ՛ Ազգ.
Ժողովը յաջողեցաւ իրօք իրական
պիտէն մը շինելու։ Կը կարծէք թէ
տակ իւր նախնի փայլն ու կարեւ-
րութիւնը վերադարձնելու կը լինի։
—Ինչ հակառակն՝ երեսի Ժողովոյ
մը համար պարտաւոր խնդրոց մէջ
պիտէն և վարչական մասնաւոր խնդ-
րներէն աւելի անկարեւոր խնդիր
չկայ, որ երեսի Ժողովը բարւոք կա-
րեւորութիւնն ու վիճարանութեանց
հետաքրքրութիւնը կը փնտցնէ ու
կ'ունենալայնէ։ Տեսէք երեսի ան-
ազգայն շարք երեսի խորհրդարան-
ներու մէջ, սարայն Գերմանիայ երեսի,
Ժողովին առեւի անկարեւոր և հե-
տաքրքրութեան գործի երեսի Ժո-
ղով չկայ։ —Ինչո՞ւ։ —Վասն զի այդ
Ժողովը միայն Պետութեան պիտէն
վրայ վիճարանելու և երկրին վար-
չական մասնաւոր օրէնքները բու-
տրելու պաշտօնն և կաշումն ունի և
եթէ, այս պատճառաւ տարւոյ նիւտն-
բուն և ոչ մի անհոտ կը հետաքրքր-
բուն ի ներկայ գտնուելով անկարե-
լու։

Ահա յօդուածագիրն կարծածին
նման էրեւն Գլ. 16-ի մը շինելու
գործն մը, որ բարւոք վրայ է
սեւէ կարեւորութեան, և քաղաքա-
կան ուշադրութիւն մէջ խօսքն անգամ
չլինելու, գուցէ տարին երկու անգամ,
մէկ մը բացումը մէկ մ'ալ փակումը
ծանոցաւ կ'ու համար։

Այս զգալի օրինակն ալ կը բուն է
ապացոյց տանել թէ՛ իրական պիտէն
ալ իսկական պատճառ մը չէ, յօ-
դուածագիրն կարծածին պէս, մեր
երեսի անկման թիւն վարչը բարձ-
րացնելու։

Իսկ թէ ինչո՞ւ համար մեր ազգ.
պիտէններուն ունենալն ալ հաստ-
իւր կողմի գանձման մեծ մասը
գծաւարութեանց հանգիւղելու վե-
րայ է։ —Սրա պատճառներն շատ

պարզ է, զոր պիտի տամք յաջորդ-
եքորդ առարկութեան քննութեա-
նը մէջ։

(Ծառահեղ)

Չարչանդայէն հետեւեալ թղթակ-
ցութիւնը կ'ուղղեն Ա-Երեւնի Կառ-
պոյ։

«Գանի մը տարիէ ի վեր Օրտուի,
Ֆրանսի, Ունեակ, Թէրակի և Չար-
չանդայի հարաւային կողմերը մեծ
կերպով ապրտաւորութիւն և ոճրա-
գործութիւններ կ'ունեն Մեկիւտա ա-
նուն մու հաճիրը, որ գաղթական
եկած է Պաթմա մի լեռներէն։ Այս
Մեկիւտին պատմութիւնը շատ եր-
կար է։ անաւորմ աճրապարտութիւն-
ները, բնաւ թիւնով ազածը սարք
բերել տալ, ու հ. անոնի որ յիշեալ
տեղերու բնակչաց վրայ բացարձա-
կապէս ինչ որ կ'ուղղէ կ'ընէր։ Տէր-
մէի գիւղերէն Մահմետական հաճի
մը տակի համար քարիւղով այրած
է այնպէս որ մարդը անմիջապէս
մեռաւ։ Այս տղի Բամադայն Պոյ-
րամի համար Չարչանդայի Օրտու պա-
շի գիւղին բնակիչը, որ պաշտամուն-
քի համար միկիթը ժողոված էին,
պաշտամունքի ժամանակ այս Մեկ-
իւտ իւր ընկերներով միկիթը կո-
խելով ժողովարդը միկիթին ներքը
բանաւորեալ է, վրանին ինչ որ ու-
նէին տանելէն ետքը 50 ոսկիի տու-
սակ մ'առած է 21 օրու ան։ Եղե-
րութեանց վրայ լուր տուին Սամա-
նի Միւթաւարիին։ ան ալ հաղա-
բաւաւ խորթ պէյը զրկեց որ շատ
չնորհակալ ըլլաւ յիշեալ բնակիչնե-
րէն։ Ամայո տառնին խորթ պէյը
որ առաւարակամբին երեսն ինկած էր
մեծ յաջողութիւն գտաւ։ Խորտայը
լեռն գաղաթը արշաւուն լեռն
ծալը եղած են շատ գծաւարու-
թեամբ, արեւով պատկառով սկսած
են։ շատ մը պատերազմէն ետքը
Մեկիւտին և իր երկու ընկերներուն
գիտնելով գիտնել վրած են։ Եր-
կար ևս փոխած են։ Խորթ պէյը
կողմէն ևս երկու հոգի վիրտոր-
աւած են։ Յիշում շատ գովտանք
որ կը տրուին խորթ պէյի արժանի
է։ Եւս տառեւ ալ մու հաճիրե-
րէն կանար Ահմէտ անուն ու աղաթը
որ ճիւղ այս Մեկիւտին տեղի շարք
կրկին մու հաճիր Բէճէպը որ երեւի
ոճրապարտ առաւարակներ էին, երեւին
ալ մահուան գնաւանքը խորթ
պէյը կերտց։ Երանի թէ ունեն տե-
ղի պաշտօնաւորներ այս հաւատարմ
անձին օրինակին հետեւին։ Չորս
հարիւր ոսկիի տուսակով զիտ եղած
է Մեկիւտին վրայէն, և ուրիշ շատ
տեղերով թիւններ որ կուտայն մէջ
բանաւոր երկու կրկնը կը պատմեն-
այս կրկնուան մին անպատիւ վրն
մէ Մահմետական, և միւսը նոր
զօրք գնացող Մահմետականի մը
հարան է։

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԻՔ

Հեռագրի (Թէլեգր) պատճառաւ Էրեւն-
—Սիւղղական թերթի մը մէջ կը
կարդանք հետեւեալ խօսակցութիւ-
նը որ վերջերս տեղի տնեցած է Ա-
մերիկայի բժշկի մը և խմբագրի մը
միջև։
—«Բարեկամ, ժամանակէ մ'ի
վեր Ամերիկայոց տեղեւնիներն սկը-
սած են տնեցալ և խուլանալ, կը-
տէր հանրածանօթ բժշկի մը Յիլբ-
տիկիայի խմբագրի մը։

—Ջարմանայի բան, արդեօք դու
 րա պատճառն ի՞նչ բան կրնայ լինիլ
 —Հեռախօսը, պարոն :
 —Հեռախօսը, ի՞նչպէս կը լինի
 այդ :

—Այդ բան զարմացման արժանի
 բան մը չկայ, կը գուշէ բժիշկն անդ. զ.
 պաղարկումը թեման մը : Այսօր տանց
 մէջ այնքան ընդհանրացեալ է հե-
 ռախօսին գործածութիւնը որ պաշ-
 տօնեայք և գործաւորք սկսած են
 այդ գործիքը ու ժգին կերպով դնել
 իրենց տանիքին վրայ՝ փոխանակ զոյն
 զգալի թեման : Գործածելու : Եւ
 այս կերպով տանիքին կտակ տա-
 նայ : Եւ սոսի եթէ այս յոսի և փաստ-
 կար ավարտ թիւնը չկերնայ Ամերի-
 կայաց մէջէն, կրնամ այժմէն գա-
 շակել թէ մեր յաջորդ սերունդն
 փոյի նման երկայն ու տաճկ տանիքներ
 պիտի ունենայ :

Ջգուշացէք, երկամասրդք, հե-
 ռախօսն, եթէ երբէք ունիք գէմ-
 քի գեղեցկութիւն :

Լոյս յառաջ եկող խոսքը. —Ազնիւ
 ընթերցողացս կու գամ նոր և զոր-
 մանայի լուր մ'աւտել . . . Վերջա-
 պէս գտնուեցաւ տեսակ մը թուղթ
 որ կրնայ գիշեր ժամանակ մեր սեռ-
 եակներն ու սրահներն լուսաւորել
 արեւմտեան նման : Այդ հրաշայի
 թուղթին բաղադրութիւնը հետե-
 կային է :

Ջուր	10 մաս
Թուղթի խմոր	40 »
Բուսր փոսփօրէսանթ	10 »
ժելատին	10 »
Պիրարդոնաթ ար լոթաս	1 »

Վերալիշույ թուղթին կազմու-
 թիւնը բնաւ գոտաւորութիւն մը չըն-
 ծայրէր : Ամեն որ եթէ ունենայ վերը
 յիշած նիւթերնիս, կրնայ շինել այդ
 թուղթն ար պատահեալ մեր բնա-
 կարմնեակէն գալիս պիտի վանէ կան-
 թեղն և մանն :

Տալոյ հետաքրքրութիւնը. —Ֆիկարո-
 յի մէջ հետեւեալ զուարճայի ման-
 րամէսը կը կարդանք : «Տալոյք հե-
 տաքըրիւր են և կ'ազնն ամեն ինչ
 հասկնալ : Մանուկ մը խր մօրն կը
 հարցնէր. —Մայր, ինչո՞ւ Աստուծ-
 մէ մեր հանապազօրեայ հայը կը
 ինդրենք և ոչ թէ շարժումն մը
 կամ ամսուան մը հայ : Մայրն այս
 հարցման վրայ զարմացած երբ կը
 խորհէր, անդին միս եղբայրն կը
 գուշէ. —Եղբայր, չե՞ս գիտեր, որ-
 պէս պիտի տեսնու համար թարմ հայ
 ունենանք :

Դաբալ մը ելլել տնիքն քործածուած.
 —Ամերիկայի մէջ վերջերս մեռաւ
 99 տարեկան հասակին մէջ Տալիտ
 Դանդլ անտանեալ ծերունի մը, որ
 50 տարեկան եղած ժամանակ ու-
 մուսնացած էր 40 տարեկան եղբ
 կնոջ մը հետ :

Խր ամուսնութեան յաջորդ գի-
 շերն խր կինը կարմնեակու գոտա-
 ղութիւնն ունեցաւ, և այնուհետեւ
 ուխտեց գիշերները գաղաղին մէջ
 ննջել : Պ. Տալիտ 49 տարի շարա-
 նակ գաղաղն իրեն անկողին գոր-
 ծածկէր :

Մ. ՄՈՂԵԱՆ
 (Մանկագէտ)

Varna Mercredi le 28/9 Sept.

REVUE POLITIQUE

Parmi les Etats de la péninsule des Balkans, c'est la Serbie qui a dû s'intéresser plus vivement que les autres à l'entrevue impériale de la semaine dernière. Dans le conflit d'influences qui a pour théâtre la région balkanique, l'avenir de la Serbie est en jeu. Il n'est pas à supposer qu'un accord soit intervenu entre les empereurs ayant pour but d'arrêter les influences rivales qui sont à l'œuvre dans la péninsule; lors même qu'un pareil accord eût été pris, il resterait lettre morte, car les agences maintenant à l'œuvre ne sont que partiellement sous le contrôle des gouvernements dans l'intérêt desquels elles travaillent. Il est suffisamment clair que la Serbie est mal notée à St-Petersbourg. En favorisant le mariage de Pierre Karageorgevitch avec la fille du prince Nicolas de Monténégro, la Russie s'est déclarée irrévocablement hostile à la dynastie régnante de Serbie, et cette déclaration a été confirmée par le fait que la duchesse d'Edimbourg a été la marraine au baptême du premier enfant issu de ce mariage, et par la faveur dont M. Ristic a été l'objet à St-Petersbourg. D'un autre côté, une bonne partie du réseau de voies ferrées, grâce auquel l'Autriche avance de plus en plus ses intérêts commerciaux dans la péninsule, traverse le territoire serbe, et ce fait place la Serbie dans la sphère d'influence légitime de l'Autriche. N'eût été l'occupation par celle-ci de la Bosnie et de l'Herzégovine, cette voie ferrée aurait pu servir immédiatement de lien de sympathie réelle entre l'Autriche et la Serbie; et elle peut encore servir à ce but, pourvu qu'aucun bouleversement politique ne vienne troubler le cours naturel des événements. Mais, pour le moment, c'est le gouvernement de Serbie seulement qui s'est réconcilié avec l'Autriche. Le peuple ressent encore profondément le préjudice d'une mesure qui paraît séparer à tout jamais de la Serbie un territoire dont la population, au point de vue historique, est serbe; et la populace, habituée à sympathiser avec la Russie et influencée dans ce sens par le clergé, reste encore attachée à ses sympathies traditionnelles. Elle a à peine conscience du fait que la Serbie est redevable à l'influence autrichienne d'avoir englobé Pirot et Vrandja et que si les vues de la Russie sur ce point avait prévalu, ces districts auraient fait partie de la Bulgarie. Mais si les Serbes font peu de cas de ces acquisitions, les Bulgares en ressentent profondément la perte; et c'est ainsi qu'il existe chez ces derniers une animosité envers les

Serbes, assez forte et profonde pour être durable, à laquelle les encouragements de l'étranger ne feront pas défaut, tandis que du côté des Serbes elle n'a pas encore pénétré dans les masses. En outre, le mariage de Karageorgevitch sous le patronage russe a soulevé des ambitions dynastiques au Monténégro qui peuvent à tout moment être mises en œuvre. Ainsi, la Serbie se trouve en ce moment dans un guépier de difficultés qui ne sont pas toutes extérieures et contre lesquelles elle n'a d'autres forces à employer que l'habileté politique, la fermeté et la loyauté du roi à l'égard des engagements internationaux. On dit que l'influence russe en Bulgarie est sur son déclin, mais nous n'attachons que peu d'importance à cette assertion. La constitution bulgare, habilement élaborée par le prince Dondoukoff-Korsakoff, permettra toujours à la Russie de se servir librement soit du parti au pouvoir, soit de l'opposition. La constitution pourvoit efficacement à une situation toujours instable en Bulgarie, et elle fournit « ipso facto » un point d'appui permanent à l'influence russe.

On aurait pu trouver un contre-poids à cet état de choses péniblement instable, dans une alliance intime entre la Serbie, la Grèce et la Porte ottomane, et il y a lieu de croire que les opportunités qu'une pareille alliance aurait offertes ont été recommandées à l'attention du gouvernement de la Porte. Mais on ne voit pas la moindre trace d'une tendance à saisir ces opportunités, et l'on peut raisonnablement en déduire que, sans l'appui d'une grande Puissance, la Turquie hésiterait à adopter une nouvelle ligne diplomatique. En attendant, par la force des choses politiques, sinon par sympathie nationale, le Serbie gravite vers l'Autriche et, d'après certains indices, la Grèce suit le même chemin.

L'entrevue de Kremsier n'aura pas sensiblement changé les perspectives de la Serbie. Les forces qui travaillent en faveur de la cause panslaviste dans la péninsule des Balkans poursuivront leur œuvre sans intermission; les influences contraires seront nécessairement toujours mises en mouvement dans l'intérêt opposé. Une seule chose est certaine dans tout cela : c'est que lorsque le moment de la crise arrivera — et il arrivera pour sûr — on verra que la Russie n'est pas restée les bras croisés et que ses intérêts seront largement et activement représentés. L'importance réelle de l'entrevue de Kremsier ne sera manifeste que dans plusieurs mois d'ici. Elle a été, probablement, la suite naturelle de l'entrevue de Skiernéviczy et le renouvellement formel ou implicite d'engagements

antérieurs. Mais comme les preuves d'une agitation et d'une activité constantes sont parfaitement visibles — bien que les instruments de cette activité puissent ne pas être officiels, — il serait puéril de croire qu'on n'a eu d'autre but au-delà du maintien des traités. Quel que soit ce but, il doit affecter profondément les intérêts serbes, et c'est avec grande satisfaction que l'on voit ce jeune Etat tenir l'attitude la plus correcte en s'abstenant de toute intrigue, en s'appliquant à exécuter les engagements internationaux, en inclinant vers la Puissance avec laquelle ses intérêts commerciaux ont le plus de rapports et en donnant un digne exemple de l'accomplissement des devoirs que son indépendance lui impose et dont le roi s'est formé une idée si élevée et si juste. La Serbie n'aurait pu mieux se préparer à faire face au problème encore caché de l'avenir.

EASTERN EXPRESS

NOTES DU JOUR

Des manifestations antiallemandes continuent à Madrid. Tous les Espagnols sont résolus de reprendre Yap par force aux Allemands.

Le « Nordeutsche » dit que les événements survenus le 6 ct. à Madrid produiront inévitablement certaine émotion sur les esprits allemands, qu'il n'y a eu rien dans le développement de l'affaire des Carolines suivi jusqu'à présent qui puisse motiver aux yeux des personnes impartiales une telle conduite effrénée des agitateurs Espagnols, que dans la vie des peuples il y a certains moments où même les gouvernements font comme le gouvernement Prussien; par exemple, on peut se voir hors d'état d'empêcher certains excès; que l'enquête démontrera quels ont été les manifestants et à quelles impulsions ont obéi ceux qui profitent à tout occasion pour amener de l'hostilité entre l'Allemagne et l'Espagne.

Les journaux anglais espèrent que l'attitude conciliante d'Allemagne déterminera l'Espagne à accepter l'arbitrage.

Le gouvernement espagnol a exprimé des regrets pour les scènes d'hostilité contre l'Ambassade et le drapeau d'Allemagne à Madrid et promis la punition des coupables.

Le « Nordeutsche » dit que la canonnière allemande avait reçu avant de plusieurs semaines l'ordre d'occuper l'Yap, qu'elle avait été chargée d'annoncer l'exécution de cet ordre par télégraphe au Gouverneur Espagnol de Manille. Ce qui prouve qu'on n'avait pas la moindre pen-

sée que ce fait pourrait irriter à ce point l'opinion publique à Madrid.

Hier soir a eu lieu au Palais Municipal un banquet offert par l'Autorité communale en l'honneur de la Conférence télégraphique internationale.

Le «Tarik» reproduit des extraits d'un télégramme adressé le 1er et au «Times» par son correspondant de Constantinople, et relatif à la mission Wolff.

Le correspondant du «Times» dit qu'on n'a pu, jusqu'ici, avoir des indices certains du résultat de la mission, mais que l'opinion générale considère la réussite comme tout à fait douteuse. Dans les cercles politiques on est d'avis que le cabinet Salisbury, en envoyant sir H. Drummond Wolff en mission spéciale, a cédé à la nécessité en voyant que l'appui du gouvernement impérial était indispensable au rétablissement de l'ordre en Egypte.

Les Ottomans, étant parfaitement au courant des changements importants survenus dans la politique européenne, et des difficultés au milieu desquelles se débat l'Angleterre, sont portés davantage vers les puissances qui possèdent le plus de force matérielle.

Si l'on prend en considération ce qui précède et si l'on fait entrer en ligne de compte les excitations venues du dehors dans le but de contrarier les propositions de l'Angleterre, on constatera que les doutes élevés sur la réussite de Sir Drummond Wolff sont assez justes. On voit donc que l'entente sera difficile.

Des télégrammes chiffrés ne cessent de s'échanger entre Thérapi et Paris.

Le «Tarik» publie également la traduction d'un télégramme que l'agence Reuter a reçu de Constantinople, où il est dit que le gouvernement impérial, —vue que l'expédition du Soudan et l'occupation de l'Egypte par un corps anglo-turc ou même turc seulement doivent être provisoires et temporaire —, a refusé d'envoyer ses troupes sur les bords du Nil. La Turquie désire plutôt la nomination d'un commissaire ottoman près du Khédive en qualité de «Mustéchar», et la fixation précise du jour où les troupes anglaises évacueront l'Egypte.

DEPECHE TELEGRAPHIQUES (Agence Havas)

Madrid 7 sept.

Le cabinet de Berlin déclara au cabinet de Madrid que l'occupation des îles Yap ne préjugait pas la question de droit, et par conséquent ne devait pas empêcher la

poursuite des négociations; mais le gouvernement espagnol paraît exiger l'évacuation préalable des points occupés par les Allemands.

Tous les partis, sans distinction, soutiennent le gouvernement espagnol contre l'Allemagne.

8 sept.

L'affaire des Carolines semble prendre une tournure pacifique.

Vienne 9 sept.

Par une ordonnance Impériale, le Reichsrath est convoqué pour 22 septembre.

L'ex-Khédive Ismaïl pacha arriva à Vienne venant de Naples.

NOUVELLES DIVERSES

La deuxième conférence tenue, samedi, par les plénipotentiaires ottomans avec sir H. Drummond Wolff, s'est prolongée jusqu'à cinq heures du soir.

Pendant la séance, LL. EE. Assim pacha et Kiamil pacha ont été mandés auprès de S. A. le Grand-Vizir, qui leur a donné certaines instructions.

—Des dépêches de Vienne, en date du 4 septembre, portent que le prince Alexandre de Bulgarie est parti ce jour-là pour Sofia.

—Avant-hier, Sir H. Drummond Wolff a rendu à S. A. Halim pacha la visite que le prince égyptien lui avait faite vendredi passé.

—On annonce la prochaine arrivée à Smyrne de l'escadre russe de la Méditerranée, placée sous le commandement de M. le contre-amiral Kasnakoff.

—D'après les dernières nouvelles du Caire, la santé de Nubar pacha serait fortement altérée. Les médecins auraient recommandé au ministre un repos absolu.

—D'après le «Hakikat», Sir H. Drummond Wolff se trouve légèrement indisposé. La continuation de la conférence des délégués ottomans avec l'envoyé de la Reine n'aura lieu probablement que si ce dernier est rétabli.

—On a annoncé le départ de Constantinople, du prince François-Joseph, frère du prince de Bulgarie. Son Altesse se trouve actuellement à Choumla. Elle y assistera aux grandes manœuvres d'automne de la division orientale de l'armée bulgare, manœuvres qui se termineront par une revue générale le 12 septembre, fête de Saint-Alexandre, en présence du prince de Bulgarie qui, jusqu'alors, aura regagné la Principauté. De Choumla, le prince François-Joseph ira, en compagnie de son frère, à Sofia, où il passera environ un mois.

—On mande d'Alexandrie, le 1er septembre, que le général Sir Frederick Roberts, commandant en chef de l'armée de l'Inde, est arrivé à Alexandrie.

On pense qu'il fera un long sé-

jour en Egypte, où il serait appelé à remplacer lord Wolseley.

—Un journal bulgare de Philippopoli croit savoir que M. baron de Hirsch arrivera bientôt en cette ville, d'où il rendrait à Sofia.

—On écrit d'Ismidt, à la date du 6 septembre, au «Moniteur-Oriental»:

«Hier soir, vers 2 h. 1/2 à la turque, une bande composée de 7 brigands, armés de fusils Mariny, a envahi le village Mihalitch, à 6 kilomètres d'Ismidt. Les bandits ont commencé par garotter un gardien de vigne et l'ont sommé de leur indiquer où était le nommé Araboglou, riche meunier du village. Le gardien est resté garotté pendant 2 heures, mais les brigands, voyant qu'il ne pouvait leur donner aucun renseignement, l'ont remis en liberté et sont allés frapper directement à la porte de la maison d'Araboglou. La femme de ce dernier qui était seule à la maison, avec son enfant, refusant d'ouvrir, les bandits enfoncèrent la porte, entrèrent dans la maison, attachèrent la mère avec des cordes et commencèrent à battre l'enfant pour la forcer à dire où se trouvait son mari et où était caché son argent. Mme Araboglou, affolée de terreur, ne pouvait proférer un mot. Les misérables lui enduisirent alors les pieds et les mains de pétrole et y mirent le feu. Araboglou, qui avait su que des brigands étaient entrés dans le village, arriva, à ce moment, à la tête de quelques paysans, et heureusement assez à temps pour sauver sa femme. Plus de 950 livres de bijoux ont été emportées par les brigands qui sont parvenus à s'échapper après un vif engagement avec les villageois. L'état de Mme Araboglou est très grave. La police informe.»

—Le bâtiment de guerre anglais qui était parti pour occuper Ambado y, a trouvé le drapeau français déjà arboré. Le consul anglais s'est rendu à Obock pour protester.

—Un télégramme de St-Petersbourg, en date du 3 sept. dit:

Le «Nouveau Temps» faisant allusion à la mission de sir Henry D. Wolff, fait remarquer que si la Russie a jusqu'ici observé scrupuleusement le traité de Berlin, ce n'est pas qu'elle soit satisfaite de l'état de choses qui en est la conséquence, mais parce que jusqu'à présent ce traité a empêché l'Angleterre de lier des relations intimes avec la Turquie. Tout arrangement duquel résulterait l'établissement de semblables relations entre ces deux puissances forcerait la Russie à prendre des mesures pour se débarrasser de toutes les stipulations des traités qui lui sont préjudiciables, et les diplomates ottomans comprendront qu'en pareil cas le cabinet de St-Petersbourg se sen-

tirait autorisé à profiter de la communauté de vues qui a été établie dans les entrevues de Skierniewice et de Kremsier.

AVIS COMPAGNIE RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

En suite de l'observation de 4 jours constituée à Cavak, les bateaux de la Cie partiront de Varna pour Constantinople le même jour Vendredi AVANT-MIDI.

Ա. Զ. Դ.

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՂԵՆԱՌՈՒՑ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՆԱՌԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծանուցանէ հասարակութեան թէ՛ Բաղրաբի առջև 4 օր քարանձիւն տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

ԳԻՏԱԿԱՆ ՇԱՐՃՈՒՄ

Ն. Տաղաւարեան էֆէնտիի խումբաւորութեամբ հասարակութեան առջև տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

Ա. Զ. Դ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

(Գործադիր Խորհուրդ)

ԳԻՏԵՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԵՐԵԿԵԱՆ

Այս Կրթարանն հաստատուած է 1876 Յուլի 1ին և, իրեն երկարատեւ (պէտքէն) վարժարան վարչապետին և Հասարակութեան տրուած են:

Երկարատեւ վարժարանի մէջ տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

Երկրին և ազգին պիտանայ համարձակ մի քանի կարեւոր փոփոխութիւններ տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

Այս Կրթարանն հաստատուած է 1876 Յուլի 1ին և, իրեն երկարատեւ (պէտքէն) վարժարան վարչապետին և Հասարակութեան տրուած են:

Կրթարանի Ժ. տարեւորման պիտանայ մի քանի կարեւոր փոփոխութիւններ տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

Կրթարանի Ժ. տարեւորման պիտանայ մի քանի կարեւոր փոփոխութիւններ տալու համար արուած որոշման վրայ, ընկերութեան շաղկապներն այսուհետեւ վարչապետին և Գործադիր Խորհրդին տրուած են:

Հիմնադիր—Տնօրէն
3 Օգոստ. 1885 թ. Գործադիր
Կ. Պոլիս, Օրթոքէյ

RESPONSABLE T. PAPAŽIAN

Imprimerie H. N. Voinicoff & Co. — Varna